

Skärsta friskola

**Plan mot diskriminering och kränkande behandling
2018-2019**

-likabehandlingsplan

Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

1. Inledning.

Skolan är en mötesplats där alla skall känna sig trygga och må bra. På Skärsta Friskola arbetar vi alla aktivt mot diskriminering och kränkande handlingar. Skolan skall enligt skollagen och diskrimineringslagen utarbeta en årlig plan för hur man ska förebygga och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.

Rektor är ansvarig för planens innehåll. Men det är viktigt att all personal, vårdnadshavare och elever är med och deltar i arbetet med planen.

Planen revideras och utvärderas varje år. Planen skall innehålla aktiva åtgärder och det ska finnas information om hur skolan ska främja allas lika värde.

2. Vad säger lagen?

Det är förbjudet enligt diskrimineringslagen att behandla någon sämre än någon annan på grund av:

Kön att någon är flicka eller pojke, kvinna eller man.

Könsidentitet eller könsuttryck att någon inte identifierar sig som kvinna eller man genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet att någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg.

Religion eller annan trosuppfattning att man tillhör en religion eller är av en annan trosuppfattning som är jämförbar med religion tex buddism och ateism.

Funktionsnedsättning att en person har varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar.

Sexuell läggning att en person är homosexuell, bisexuell eller heterosexuell i sin läggning.

Ålder

Innebörden av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Både diskrimineringslagen och 6 kapitlet i skollagen har till syfte att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Kränkningar av barn och elevers värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande handling.

Diskriminering är när en elev missgynnas direkt eller indirekt på grund av diskrimineringsgrunderna: ålder, kön, sexuell läggning, könsuttryck, könsidentitet, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Trakasserier är när en elev kränks utifrån diskrimineringsgrunderna dvs på grund av kön, sexuell läggning, ålder, könsidentitet, könsuttryck, etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, religion och andra trosuppfattningar. Det kan vara att man retas, mobbas, slåss, knuffar, fryser ut med mera.

Trakasserier kan även ha sexuella inslag som beröring, tafsnig, skämt och bilder. Trakasserier kan även förekomma genom telefon och Internet.

Kränkande behandling är när någon kränker elevens värdighet men som inte kan relateras till någon av diskrimineringsgrunderna. Kränkande behandling används som ett samlingsbegrepp för olika former av kränkningar som kan vara fysiska tex knuffar och slag ,verbala tex glåpord, hot, psykosociala tex utfrysning, text-och bild tex sms, e-post.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga någon skada.

Dessa företeelser ska genast motverkas och åtgärdas oavsett om det handlar om personal som är inblandade eller elever. All personal är skyldig att anmäla när de ser att någon har missgynnats, kränkts eller blivit trakasserad.

3. Att förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Det förebyggande arbetet utvecklas ständigt. Varje år kartläggs nuläget på skolan. Analysen ligger sedan till grund för det förebyggande arbetet under kommande år. Kartläggningen sker bl. a genom:

- Enkäter och utvärderingar.
- Samtal både enskilt och i grupp.
- En årlig genomgång av rutiner och regler.
- Elevråd, klassråd och samverkansgrupp.

Mål: Det ska vara nolltolerans mot nedvärderande språkbruk.

Åtgärder: Resonera i personalgruppen och tillsammans med eleverna kring språkbruk och jargong som är kränkande. Ha tät kontakt med föräldrarna när en elev talar nedsättande i relation till exempelvis etnisk tillhörighet eller funktionsnedsättning. Markera alltid att det inte är okej att använda nedsättande skällsord.

Ansvariga: All personal på skolan är skyldig att reagera då de hör någon använda nedsättande ord av olika slag.

Mål: Vi ska på olika sätt arbeta för att synliggöra de olika diskrimineringsgrunderna.

Ansvariga: All personal

Åtgärder: Diskussioner förs kontinuerligt om hur vi ska arbetat med de sju diskrimineringsgrunderna.

4. Att främja barns och elevers lika rätt och möjligheter.

Ett främjande arbete avseende likabehandling bedrivs kontinuerligt på Skärsta Friskola. Arbetet anpassas till elevernas ålder och till verksamheten. Vi ser till att lyfta fram faktorer som förstärker och främjar respekten och förståelsen för allas lika värde.

Mål:

- att alla på Skärsta friskola/fritidshem ska känna sig trygga och trivas.
- att alla vill komma till skolan med glädje.
- att alla elever ska bli bemötta på ett respektfullt sätt.
- att alla ska ha lika rättigheter och möjligheter.
- att ingen ska känna sig kränkt eller bli diskriminerad.

Detta gör vi:

- Arbetet med normer och värden är en ständigt pågående process i det dagliga arbetet.
- Det finns minst en vuxen rastvärd ute varje rast.
- Vi arbetar med elevdemokrati och medbestämmande bl.a genom att ha klassråd, elevråd och samverkansgrupp.
- Vi har ordningsregler som personal och elever varit med att ta fram.
- För att stärka vi-andan på skolan har vi gemensamma storsamlingar, temadagar och friluftsdagar.

- Vi har fadderverksamhet där äldre elever i åk 6 är faddrar till de yngre eleverna.
- Vi har kompismassage, värdegrundsövningar och etiska samtal.
- Vi vuxna hjälper eleverna att hantera eventuella konflikter i så nära anslutning till händelsen som möjligt.
- Vuxna äter tillsammans med eleverna.

Elever

Vi på Skärsta Friskola tycker att det är viktigt att eleverna tar ansvar för sig själva, sina kamrater och sin skolmiljö. Detta sker bl.a genom samlingar, klassråd, fadderverksamhet, ansvarsområden och elevledda samtal.

Eleverna medverkar i framtagandet av planen mot diskriminering och kränkande behandling via klassråd och elevråd.

Föräldrar

Föräldrarna deltar i det främjande arbetet genom samtal med lärare och rektor samt diskussioner på föräldramöten m.m.

Samverkansgruppen (som består av föräldrar, personal, rektor och en elevrådsrepresentant från åk 6) medverkar i framtagandet av planen.

5. Ansvarsfördelning

Rektor

Se till att all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten i skolan.

Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning samt annan kränkande behandling.

Årligen upprätta, utvärdera planen i samarbete med personal och elever och vårdnadshavare.

Om skolan får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och åtgärder vidtas.

Se till att verksamheten har ett gemensamt system för hur man dokumenterar, utreder och åtgärdar anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling.

Lärare och annan skolpersonal

Följa skolans plan.

Gå igenom planen med elever och föräldrar vid höstterminstart

Ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar genom den undervisning han/hon bedriver.

Se till att åtgärder vidtas då diskriminering eller annan kränkande behandling misstänkts/anmäls/upptäcks.

Dokumentera misstänkt/anmald/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling som måste åtgärdas.
Bevaka att utredda fall av diskriminering och annan kränkande behandling följs upp.
Arbeta förebyggande.
Bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt.
Tillsammans med rektor utvärdera och revidera planen en gång per läsår.

Elever

Påtala diskriminering och annan kränkande behandling som förekommer på skolan.
Bemöta elever, lärare och övrig personal på ett respektfullt sätt.
Svara på trivselenkäterna.

6. Arbetsgång vid misstanke om kränkande behandling och/eller mobbning

Vi på Skärsta friskola ingriper och agerar direkt när vi fått kännedom om elever känner sig kränkta, diskriminerad eller mobbade.

All personal i skolan är skyldiga att ingripa/anmäla

Det är elevens subjektiva upplevelser som är avgörande om beteendet eller handlingen är oönskad eller kränkande och måste tas på allvar. Om det uppstår diskriminering eller kränkande behandling i skolan så är likabehandlingsplanens rutiner det som används för att åtgärda det som har skett.

När misstankar om mobbning eller kränkande behandling framkommer skall detta uppmärksammas och en utredning ska starta så snart som möjligt.

Ansvar:

Den som får vetskapen om att en elev blivit diskriminerad eller kränkt ska först samtala med eleven och sedan ska detta dokumenteras. Därefter kontaktas elevens klassföreståndare som i sin tur kontaktar trygghetsteamet (där även rektorn ingår).

Utredning:

Trygghetsteamet, klassföreståndaren och rektorn är ansvariga för utredningen.

Utredningen ska vara saklig, allsidig och kränkningens eller diskrimineringens karaktär ska ligga till grund för vilka åtgärder som behöver sättas in. Skolan ska ta elevens upplevelse på allvar och ta hänsyn till den utsatte och de inblandade.

Frågeställningar som kan användas vid utredningen: Vad har hänt? Vilka är inblandade? Hur länge har detta skett? Hur ofta pågår det? I vilka situationer uppstår det? Hur upplever du det och vad har du för önskemål?

Man ska även höra den som har kränkt och lyssna på hens version. Anledningen till samtalen är att undersöka vad som har skett och att få ett helhetsperspektiv av händelsen. Den som håller i samtalet ska hålla sig neutral och saklig. Om möjligt ska två representanter närvara vid samtalet. En som intervjuar och en som dokumenterar.

Vårdnadshavaren till den som känner sig kränkt och till den som har kränkt skall kontaktas så snart som personalen fått en bild av vad som har hänt.

Åtgärder:

En handlingsplan upprättas.

Vid behov upprättas ett åtgärdsprogram för en eller flera av de inblandade i den aktuella situationen. Åtgärderna ska vara specifika för kränkningens utformning och det ska resultera i att det skapas en trygg situation. Målen ska vara konkreta och lösningarna ska vara långsiktiga och det ska följas upp. Rektor ansvarar för åtgärdsprogrammet.

Om ovanstående åtgärder inte är tillräckliga kallas vårdnadshavare och elev till samtal med rektor och berörd personal. Skolans stödteam kurator, skolsköterska, skolpsykolog kontaktas.

Ärendet anmäls till Barn och Utbildning på kommunen, socialtjänsten eller polisen. Förövaren flyttas till en annan skola.

Uppföljning

Uppföljningssamtal sker. Varje situation som har uppstått ska följas upp.

Uppföljning inleds med samtal med den som varit utsatt. Uppföljningen ska innehålla utvärdering av utredningarna, åtgärderna och dokumentationen.

Frageställningarna kan till exempel vara: Vad gjorde skolan bra? Vad gick snett? Hur kan vi förbättras, nådde de vidtagna åtgärderna målen? Är detta en jargong som finns i skolan?

Avstämningssamtal till de inblandade ska ske löpande med en återkoppling.

Det är viktigt att den person som har känt sig kränkt ska veta till vilken personal hen ska vända sig till om det uppstår ytterligare ggr.

Dokumentation:

Vi på Skärsta Friskola dokumenterar om en kränkning eller diskriminering har uppstått. Dokumenteringen ska vara beskrivande och saklig utan egna värderingar. Alla mentorer är ansvariga att dokumentera.

Om en elev kränker en vuxen eller om en vuxen kränker en elev skall detta utredas av rektorn.